

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 25
Október 2024
číslo 8

Život je dar

Život je dar

Už stáročia udivujú návštevníkov Vatikánskych múzeí najmä Michelangelove malby v Sixtínskej kaplnke. Jedna z nich predstavuje obraz Posledného súdu. Tento výjav obsahuje viaceré zaujímavé detaily.

V jednej z nich vidno akéhosi muža, ktorý na lane vyťahuje ľudí z predpekliá, ktoré je od zeme oddelené mohutným mrakom. Ak si pozorne všimneme toto lano, zistíme, že to nie je reťaz so zrnčkami, ale ruženec. Táto malba vyjadruje hlbokú myšlienku, že ruženec zachraňuje od zatratenia, pomáha dostať sa z očistca.

Ruženec je teda záchranným prostriedkom alebo, ako ho ktosi výstižne nazval, zbraňou voči zlu. Touto „rytmickou modlitbou“ pozeráme na Krista, na jeho tajomstvá v živote, a to očami Panny Márie, jeho matky, pretože ona mala mimoriadnu účasť na jeho živote a najvynikajúcejšie s ním spolupracovala na jeho vykupiteľskom poslaní.

Ani my však nie sme vylúčení z tejto spolupráce. Naopak, sme pozvaní podobne ako Panna Mária prežívať každú etapu svojho života v úzkom vnútornom spojení s Kristom a spolupracovať tak s ním na spásu seba i blížnych. A práve cez modlitbu ruženca chceme sa pozrieť na svoj život, na svoj vzťah s Bohom ako aj medzi sebou navzájom. Chceme si uvedomiť hodnotu života tak svojho, ako aj ostatných okolo nás, ktorý sme dostali.

A tak Pochod za život, ktorý máme v živej pamäti, bol len vonkajším vyjadrením hodnoty, ktorú nám dal Boh a nad ktorou rozjímame aj vo svojich modlitbách. Má byť pokračovaním „pochodu po zrnkách ruženca“, aby sme aj v budúcnosti dokázali ustáť v tomto boji o život, ktorý sa ani zďaleka ešte neskončil.

d. o. Marek Hnat

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Homília z odpustu v Doline 4

Homília na 27. nedeľu rok B 7

Homília na 28. nedeľu rok B 10

Homília na 29. nedeľu rok B 14

Homília na 30. nedeľu rok B 16

ROZHOVOR

Martin Miškuš, školský kaplán 16

Okienko d. o. Mareka Rojaka 21

Kecharitomene 23

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 24

Máš problém? (127. časť) 25

Ohlášky 29

Stalo sa , stane sa 29

Prehľad úmyslov sv. omší 30

SNÍMKY

Titulka: E. Jenča

Vnútorňa predná: M. Uličný

Vnútorňa zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: M. Magda st.

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Zuzana

Forišová, Viktória Uličná, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.famostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: M. Magda

Milan Rúfus
Modlitba za Slovensko

**Viem jedno hniezdo.
Rád ho mám.
V ňom ako v Božej sieti
je mnoho otcov,
mnoho mám a mnoho,
mnoho detí.**

**To hniezdo uvil Stvoriteľ.
A sám aj určil: komu,
koho tam pozve prebývať
do človečieho domu,
kto si bude smieť odomknúť
zamknúť jeho bránu,
kto pluhom krájať
ako chlieb zem,
Bohom darovanú.**

**Viem jedno hniezdo,
rád ho mám.
Hreje ma dňom i nocou,
vystlané mäkkou vravou
mám a mozolami otcov.**

**Môj dobrý Bože,
zhladni naň.
Stráž nám ho neustále.
Ach, aspoň Ty ho,
Veľký, chráň,
keď si ho stvoril malé.**

Odpust Narodenia Panny Márie v Doline

Homília slávnostného kazateľa - škol. kaplána Gymnázia sv. Moniky v Prešove

**Duchovný otec, bratia a sestry, jeden už nebohý kňaz vždy, keď prišiel na odpust, vždy začí-
nal rovnako. Aj ja tak chcem začať. Keď je v nejakej farnosti od-
pust, je nad tou farnosťou otvorené nebo. Tam je počúvajúci Boh, ktorý je pripravený nielen vypo-
čuť, ale aj požehnať a rozdať svoje milosti. Niežeby to inokedy neplatilo, ale práve pri odpuste to je dvakrát podčiarknuté. A tu môžem povedať, že je podčiarknuté trikrát, lebo sme pod holým nebom, ktoré je naozaj otvorené a Boh nás pozoruje.**

Prišli sme si tu uctiť Pannu Máriu. Máme tú česť, že na tomto mieste sme dnes všetci prišli k Bohu cez Pannu Máriu. Najrýchlejšou, najistejšou cestou k Bohu je práve Božia Matka. Dnes si pripomíname udalosť, keď sa narodila. Začali sa dejiny našej záchranu, dejiny našej spásy. Boh sa naplno vložil do situácie ľudstva, ktoré bolo padnuté, ktoré nemalo nádej. A predsa Boh vymyslel riešenie. Máme mu za to ďakovať. Dnes špeciálne za Pannu Máriu.

Možno ste si všimli, že Boh má zaľúbenie v malých veciach. Keď ideme globálne, naša Zem je vo veľkom vesmíre maličká, bezvýznamná. A predsa je na nej život. Snažíme sa ho na našej planéte hľadať. Poďme ďalej, bližšie. Izrael, vyvolený národ. Niektorí ho ani národom nevolali, lebo bol maličkým národíkom, ktorý bol bezvýznamný. Tento bol vyvolený. Keď ideme do tohto národa - Nazaret, kdesi úplne na kraji štátu Izrael. A tam bezvýznamné dievča, o ktorom

nikto nevedel. A toto dievča si Boh vyvolil - Panna Mária. A napokon sme aj dnes v prvom čítaní počuli: „Betlehem...“ Najmenšie mesto, úplne nič. A predsa tam sa narodí Spasiteľ.

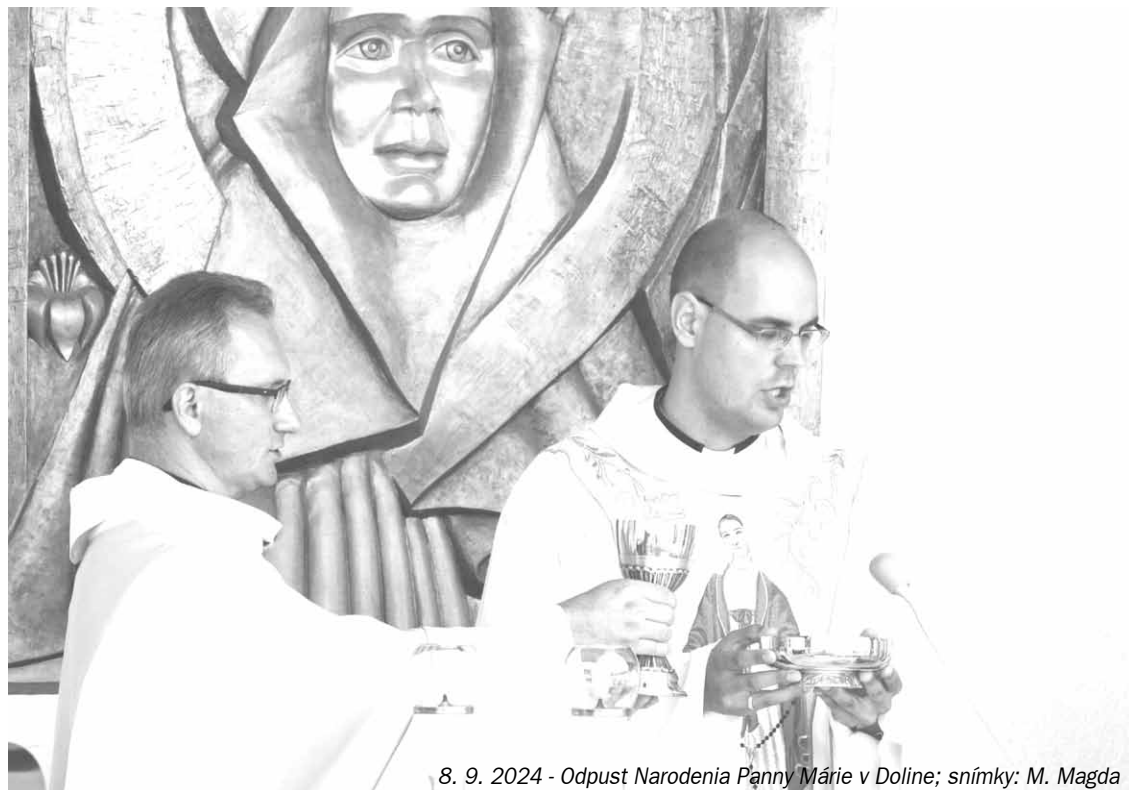
Vidíte, že aj sám Ježiš sa stáva dieťaťom maličkým, bezvýznamným. Vidíme, že Boh má naozaj zaľúbenie. Sám Ježiš to povie: „Maličkým sa zjavuje Božie kráľovstvo.“ Malí, jednoduchí, pokorní, tým sú zjavené tajomstvá Božieho kráľovstva. Akokoľvek sa nám to zdá ne-logické, absurdné, práve malosť a pokora menia svet, menia dejiny, menia ľudské srdcia. A práve Panna Mária nás učí týmto dvom čnostiam – malosti a pokore. Keby sme sa o nej nič iné nenaučili, tieto dve čnosti si zoberme za svoje. To nám postačí. Tieto dve čnosti doslova priťahujú Božiu milosť. Keď si malý, Boh môže zjaviť na tebe svoju veľkosť. Keď si pokorný, Boh môže ukázať svoju moc. Môžu sa konať zázraky.

Neviem, ako vy, ale ja si neviem predstaviť naše náboženstvo - kresťanstvo - bez Panny Márie. Neviem si predstaviť ani vlastné kňazstvo, ani svoj duchovný život bez nej. Dobrá matka nám bola daná. Každá matka, ste tu mamy, chcete pomôcť svojim deťom, chcete im dobre. Nemáte vždy takú možnosť, je to niekedy nad vaše sily. Panna Mária je dobrou matkou, ktorá môže, je blízko pri synovi. Práve pre svoju malosť, pre svoju pokoru je tak blízko, že jej zveril všetky milosti. Všetko môžeme dostať cez ňu, keď ju budeme prosiť. Naozaj je to najlepšia mama, ktorá

chce a aj môže nám pomôcť. Veď na kríži dostala úlohu: „Hľa, tvoj syn!“ „Hľa, tvoje deti. Postaraj sa o nich, prived ich ku mne.“ My sa máme dnes tešiť práve z Panny Márie, z toho, že nám bola daná. Z matky, ktorá nás tak miluje, že urobí všetko pre našu záchranu, pre našu spásu.

Možno si pamätáte stať zo Sv. písma, zo Starého zákona, nazývame ho Jakubovo videnie. Patriarcha Jakub vidí rebrík zo zeme do neba. Tento rebrík spája nebo a zem, anjeli po ňom vystupujú a zostupujú. On nazve to miesto dom Boží a brána do neba. A tieto termíny Cirkev prevezme a dá ich Panne Márii. Dom Boží, lebo prijala Krista. Povedala áno, budem matkou, hoci neviem, čo to všetko znamená, ale budem. Brána do neba, lebo nám dala Ježiša, ktorý nám otvoril tú bránu. Čiže Mária je Dom Boží a Brána do neba.

Ešte som našiel iný príklad, ktorý je nám bližší. Poznáte rozprávku Tri oriešky pre Popolušku? Kto by ju nepoznal? O chvíľu budú Vianoce, budeme ju pozeráť. Je tam scéna, keď Popoluška túži ísť na ples. A čo urobí macocha? Vysype pred ňu koše: „Čočku zvlášť, kukurici zvlášť, aby ses nenudila.“ Budeš preberať a my ideme na ples. To urobí macocha. A čo urobí Panna Mária? Ona nás nikdy nenechá „v štichu“, že tu máš, pracuj a ja sa idem zabávať. Ona je Matkou. Ona k tebe kľakne a pomôže ti s tvojou prácou. Prečo? Aby si čím skôr mohol ísť na ples. Nie na hocikáku zábavu, ale na nebeskú hostinu. To je jej úloha. Na nebeský ples. Keď

8. 9. 2024 - Odpust Narodenia Panny Márie v Doline; snímky: M. Magda

8. 8. 2024. Odpust Narodenia Panny Márie v Doline; snímka: M. Magda

budete pozeráť na Vianoce túto rozprávku, spomeňte si, že Mária nie je macocha, ona je dobrá mama.

Dnes obsahuje evanjelium výzvu Jozefovi: „Neboj sa prijať Máriu...“ Toto je výzva aj pre nás. Nemáme sa báť poslúchnuť ju, nasledovať ju, ona nám nechce zle. Dnes máme pochváliť Pána Boha za to, že nám ju dal. Prišli ste tu, aby ste ju prosili a prišli cez ňu k Ježišovi. Verte tomu, že sa oplatí, že ste tu prišli. Trocha vás aj opáli. Ale Mária ešte nikoho nesklamala.

Poviem Vám na záver jeden skrátený príbeh, ktorý ma v posledných dňoch veľmi oslovil. Čítal som to svedectvo. V Amerike žije kňaz, volá sa Steve Sauer. Mal autonehodu, zomrel. Vyhlásili ho za mŕtveho. Potom sa preberie. A žije ďalej. Zmení svoj život. A rozpráva to, čo sa stalo medzitým. Že sa ocitol pred samým Bohom a zažil vlastný súd. Nemusíme tomu veriť, to je jeho osobná skúsenosť. Ale hovorí to celkom vážne. Život, ktorý zmenil. Stal sa z neho omnoho lep-

ší kňaz, svätý kňaz.

Vraví: „Stál som pred Ježišom. Povedal mi veľmi rýchlo moje hriechy, aj tie, ktoré som nestihol vyznať, ani som ich nechcel vyznať v spovedi. A zaznel rozsudok: večné zatratenie. Predstavte si.“ Ten kňaz vraví: „Nemohol som nič iné povedať, iba áno, Pane, máš pravdu.“ A vedel som, že je to najhoršia vec, ktorá sa mi mohla stať – večné zatratenie. Zrazu sa ozval ženský hlas. Nevidel som, kto to je, dovtipil som sa, že je to Božia Matka. Vraví: „Synu, čo keby si mu dal ešte Božiu milosť, aby sa obrátil, aby svedčil o tvojom milosrdenstve. Keď sa to nepodarí, potom ho odsúdiš.“ A Ježiš hovorí matke. „Matka, dvanásť rokov bol kňazom sám pre seba. Má, čo si zaslúžil - večné zatratenie.“ A Mária sa znova ozve. „Ale ako by si sa oslávil, keď by si ukázal svoju milosť. Nechceš to urobiť?“ Mária doslova presviedča svojho syna. A nastalo ticho, ktoré mi prišlo ako večnosť. Po tomto tichu zaznela iba krátka

veta: „Matka, je tvoj.“ Jeho farníci sa zaňho modlili, aby sa uzdravil. Naozaj sa uzdravil, dostal sa z toho, hoci mu hovorili, že bude ochrnutý. Funguje ďalej. Stal sa z neho veľký ctiteľ Panny Márie. Hovorí: „Ďakujem Božej Matke, že ma zachránila pred Božím zatratením.“

Chcem aj vám odovzdať: „Matka, je tvoj.“ Veď sme ju dostali a aj my sme jej boli zverení: Hľa, tvoj syn, hľa, tvoja matka. To platí aj pre nás. Je Vašou Matkou. Využite to, že je tak blízko pri Bohu. Buďte pri nej, buďte jej kamarátmi. Ona nedopustí, aby niekto, kto si ju uctieva, kto sa k nej utieka, bol zatratenný. Takže dobre, že ste tu prišli? Dobre. Panna Mária vám to nezaбудne. Predneste jej všetky svoje prosby, všetko, čo vás trápi, všetky svoje vzťahy, manželstvo, rodinu, čokoľvek.

Aj my jej môžeme povedať: „Matka, toto je tvoje. Postaraj sa o to.“ A ona povie to isté Ježišovi: „Pozri, toto sú tvoje deti, ktoré som ti privedla.“ Amen.

KATECHÉZA

Homília na 27. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Manželský život patrí do manželstva

Milí veriaci, môže sa muž so ženou rozviesť? Táto otázka farizejov zamestnáva dodnes, tiež aj manželov, právnikov, teológov a vôbec celú spoločnosť. Odpoveď Pána Ježiša znie, že Boh - Stvoriteľ si praje, aby zväzok medzi mužom a ženou bol trvalý, na celý život. Len takto sa dosiahne, že manželstvo dáva partnerom pocit životnej istoty a bezpečie.

Áká je odpoveď tých, ktorých sa to týka? Už od čias Pána Ježiša boli mnohí, a dnes je ich ďaleko viac, ktorí hovoria, že u nich to nejde. Ich partnerský vzťah sa rozpadol alebo vôbec nevznikol a rozvádajú sa.

Áká je odpoveď dnešnej spoločnosti? Snaží sa manželstvo podopierať a chrániť zákonnými predpismi, aby bolo trvalé, ale kde dôjde k hlbokému a trvalému rozvratu, tam občiansky zákon manželov rozlučuje.

Áká je odpoveď dnešnej Cirkvi? Cirkev rozlišuje. Kde už ku katastrofe došlo, podáva stroskotancom ruku, aby si zo zlej skúsenosti vzali patričné poučenie. Hlavne však dnešná Cirkev kladie dôraz na prevenciu, predchádzanie katastrofám dobrou výchovou a prípravou mladých do manželstva.

Kde sú príčiny, že sa takmer každé piate a v Čechách každé tretie manželstvo rozvedie? K ich nájdeniu nie je potrebné žiadne filozofovanie, stačí sa pozrieť na suché čísla štatistik. Čo nám hovorí štatistika? V časopise „Deti a

my“ uvádza pracovník celoštátneho prieskumu Dr. Vladimír Wynnitzuk (1978 č. 3), že základné príčiny častých rozvodov sa ukazujú v troch príčinách: Celá jedna tretina sobášov sa uzatvára nechcene - pre nechcené tehotenstvo. Druhá príčina je to, že stále mladšie osoby vstupujú do manželstva. Pred vojenčinou sa ženil jeden zo sto chlapcov. Dnes je to už každý desiaty chlapec, ktorý sa ožení do svojej dvadsiatky. U dievčat je to ešte vyššie percento: štyridsať zo sto dievčat sa vydáva pred dvadsiatym rokom. Sú tieto deti už zrelé pre ťažký a zodpovedný manželský život? Tretia príčina je, že každá druhá žena má dnes vyššie vzdelanie ako muž. Chlapi bývajú v puberte leniví do učenia. Dievčatá sa učia lepšie. Potom však, keď sa chlapci oženia, čakajú, že ich budú rešpektovať a poslúchať manželky, aj keď majú vyššie vzdelanie ako muži.

Tých príčin manželských rozvratov je istotne viac. Ja by som zo svojej skúsenosti pripojil nevhodné zásahy rodičov, bytovú tieseň, nedostatok cieľavedomej výchovy a iné. Ale vráťme sa k reči štatistik.

Nútené sobáše pre nechcené tehotenstvo. Tým, že dvaja, ktorí na manželstvo spolu nemysleli, sú rodinami donútení sa vziať bez vlastnej vôle, aby sa prekryla hanba, nič sa tým nevyrieši. Nikomu sa tým nepomôže, oni sa aj tak rozvedú. Toto nútenie by malo prestať. A tiež by malo prestať aj to, aby kresťanskí rodičia púšťali svoje dcéry

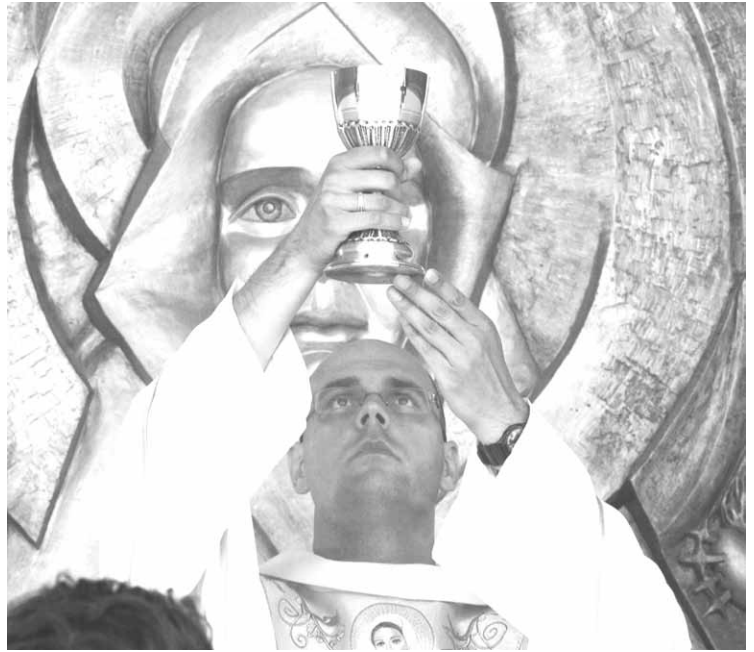
na výlety stanovať s chlapcami, lebo je to v móde. Nevie, ako to dnes hovoria mládeži učiteľia a lekári v školách, ale viem, čo hlásal lekár pri pohlavnom školení jedného môjho známeho v Čechách na gymnáziu: „Nikto vám nemôže zakázať, aby ste si v mladosti neužili, to sú len názory sviečkových babiek.“ Ako ochotne mladí tieto rady poslúchnu, bolo vidieť z toho, hovorí mi ten mladý priateľ z Čiech, že "keď sme maturovali, okrem iných dôsledkov boli medzi nami už aj dvaja pohlavne nakazení". Nuž, drahí moji, je veľmi potrebné mladým ľuďom jasne hovoriť, že MANŽELSKÝ ŽIVOT patrí do MANŽELSTVA a nie pred manželstvom.

Manželstvá mladistvých. Je potrebné mladým ľuďom vstúpiť, že dobré manželstvo môže byť len záležitosťou zrelej osobnosti. Že je nezmyselná predstava, že manželstvo je výchovná inštitúcia: „Veď ja si ho alebo ju vychovám.“ To je nesprávne. Brať sa majú len takí, ktorí sú ochotní a schopní sa prijať takí, akí sú, bez podmienok... Vezmem si ťa, ale musíš... Ak ti partner nevyhovuje taký, aký je, neber si ho. Ak ho treba ešte vychovávať, vychovávaj ho, ale pred sobášom! Sobášom všetky výchovné možnosti končia a nie začínajú. Chceš sa skoro vydávať? Buď na seba prísna, vychovávaj sa. Najprv musíš dozrieť charakterovo, stať sa zreloú osobnosťou a až potom sa vydávať, ženiť. Pokiaľ budú mladiství vstupovať do manželstva nezrelí, ešte napoly deti a to čas-

to so súhlasom rodín, do tej doby sa budú rozvádzať a pripravovať si tak sebe aj svojim rodinám peklo.

Nerovnosť vzdelania. Takýto nerovný pár by sa mal brať len vtedy, keď si obaja poriadne uvážia, aké dôsledky to bude mať v ich vzťahu. Len keď obaja, zvlášť muž uváži a starostlivo uváži, či a ako bude ten rozdiel po celý život znášať. Či si ho chce vyrovnáť večerným štúdiom. Inak sa stane, že si muž veľmi skoro, a s tým rizikom by mala vzdelanejšia žena vždy počítať, začne vyrovnávať svoj komplex menejcennosti hrubosťou a sekírovaním ženy tam, kde je zraniteľná, v úlohe gazdinky, upratovačky, krajčírky či kuchárky. Tam má každý muž, keď chce, možnosti k sekírovaniu neobmedzené. Takéto nebezpečenstvá by mali tí dvaja, nerovný pár, uvážiť hneď, keď spolu chodia. Mali by sa poradiť s odborníkom, ako sa už dopredu brániť tomuto nebezpečenstvu. Ide to, ale pochybujem, že to niektorý pár dokáže bez odborného vedenia.

A ešte sa zmienim o rodičoch. Títo tiež ohrozujú mladé manželstvá. Nie, žeby im chceli ublížiť. Naopak, majú veľkú starosť. A tak sa starajú príliš. Mladí často veľa dostanú. A pretože si na to nemuseli sami našetriť, je im to ničím, nevážia si toho. Rodičia sa príliš starajú aj o ich vzťahy. Radia: „To ja, keď som bol mladý...“ A mladým tieto rady lezú krkom. Namiesto toho, aby boli rodičom vďační, majú z nich, v lepšom prípade, posmech, v tom horšom prípade sa urazia alebo utekajú z domova. Rodičia sa príliš starajú o bývanie mladých. Dajú im časť svojho bytu. Ale pretože je to ich byt, chovajú sa naďalej ako vo svojom byte. A tak nemajú mladí žiadne súkromie a

sú otrávení.

Preto platí zásada. Dať mladým izbu znamená dať im ju celú a rešpektovať ich súkromie. To je dôležitejšia pomoc ako peniaze, ktoré sa stále pripomínajú: Však sme vám dali! Nechajte mladých, aby si žili po svojom, nemyslite si, že si darom kupujete ich poslušnosť. Oni už nie sú povinní vás poslúchať. Už majú poslúchať jeden druhého a robiť, čo si oni spoločne dohodnú.

Milí rodičia, radte mladým len vtedy, keď sa vás prídu opýtať. Keď sa nepýtajú, nechcú nič vedieť. Vaše rady neprijmú, len sa rozhnevajú. Čo sa zasa do nás tí rodičia stále pletú? Radte mladým, ale pred sobášom, keď sú ešte slobodní. Mnohí rodičia to, žiaľ, robia naopak. Pred sobášom mlčia, akoby sa detí báli: „Nech si to urobia ako chcú, ja im do ničoho nebudem hovoriť.“ A keď je zle, začnú hovoriť a nariekať. Ale tu je namiesto náreku skôr osožná pomoc a podopretie. Nepomôže stále opakovať, že manželstvo je ne-

rozlučné. Je potrebné mladým už od detstva pomáhať s pestovaním charakteru, potrebných vlastností, vedením k samostatnosti, k seba-výchove. V dobe známosti majú ísť mladí za skúseným kňazom alebo iným odborníkom, aby ich naučil, čo majú robiť. Čomu sa naučia počas známosti, ako sa pripraviť do manželstva, ako a v čom potrebujú ešte dozrieť.

Naša viera a teda Pán Boh neponecháva bez povšimnutia ani jednu oblasť ľudského života. K ľudskému bytiu neoddeliteľne patrí bytie vo dvojici, vzťah muža a ženy, manželstvo. Čo sa o tom nahovorí na verejnosti aj v súkromí. Kolko všelijakých názorov nájdeme.

Kde je pravda? Viera ukazuje manželstvo ako dar, ktorý dal Boh človeku k naplneniu ľudstva a k šťastiu. Práve preto je tak citlivé na zlé zásahy.

Takáto včasná pomoc mladým je lepšia než neskorší plač a nárek. Amen.

8. 9. 2024 - Odpust Narodenia Panny Márie v Doline; snímky: M. Magda

KATECHÉZA**Homília na 28. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša****Čomu sa máme tu, v škole Božích detí, učiť?**

Čomu sa máme tu, v škole Božích detí, učiť? Veľkému umeniu, ako na svete dobre žiť. Nádherne Božie slovo nám ukazuje, na čo sa môžeme v živote spoľahnúť. Najprv si položíme každý v duchu otázku, na čo sa v živote spolieham, o čo sa usilujem, v čom vidím najväčšiu hodnotu, za čím sa "pachtím"? Vyznajme v pokore všetku svoju malichernosť a hlúposť a prosme Boha o odpustenie.

Milí veriaci,

v správach môžeme počuť aj správy o nešťastiach, pričom zahynie pri nich množstvo ľudí. Takéto správy nami otrásu. Ale skúste porovnať takéto správy s informáciou, o ktorej až tak často nepočujeme v médiách a to, že každý rok spácha len v Európe samovraždu viac ako 50 000 ľudí. Predstavte si to obrovské číslo, tie tisíce ľudí, ktorí každý deň zahadzujú svoj vlastný život. Prišli k presvedčeniu, že nemá zmysel pokračovať ďalej v žití. V podstate tu ide o zmysel života, ktorí oni asi stratili.

Dnešné evanjelium nám poskytuje vynikajúce svetlo pre zmysel života, keď nám zvestuje slová, ktoré povedal Pán Ježiš mladíkovi. Choď, predaj všetko čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Ten mladík od detstva zachovával Božie prikázania a predsa to nestačilo. Pán Ježiš totiž prišiel zdokonaľiť starozákonný poriadok a kto chce patriť do jeho kráľovstva, musí sa podrobiť zdokonalenému novozákonnému poriadku. Napríklad v Starom zákone patrilo veľký majetok za prejav Božej priazne. Kto bol bohatý, ten bol aj Bohu milý. Pán Ježiš tento poriadok obrátil naopak - Bohu milý a blahoslavený je aj ten, kto je chudob-

ný. Vyplyva to zo zmenenej novozákonnej situácie. Povedzme si ako.

Prvý dôvod je v tom, že odkedy sa Boží Syn stal človekom, jeho zásluhou nebeský Otec hľadí na všetkých ľudí ako na svojich synov a dcéry. Svätý Pavol o tom napísal Rimanom: "Ale ak sme deti, tak sme aj dedičia, Boží dedičia a Kristovi spoludedičia..." (Rim 8,17). Ale taký syn, ktorý má veľké bohatstvo, nie je odkázaný na obdarovanie a nestojí o obdarovanie, čiže bohatstvo stojí v ceste Božiemu obdarovaniu.

Druhý dôvod je v tom, že keď sa stal Boží Syn človekom, človek sa má podobáť na svojho božského brata. Podľa teológie Dietricha Bonhoeffera Ježiša charakterizuje to, že tu bol pre iných. A tak každý, kto chce byť podobný jemu, musí byť človekom pre iných. Ale kto má veľké bohatstvo, ten je človekom pre seba, ten myslí na seba. Egoista je opakom Krista. Preto Pán ukladá mladíkovi radikálnu požiadavku. Predaj všetko, čo máš a rozdaj chudobným. A táto Ježišova výzva platí aj pre nás. Ak chceme, aby náš život mal zmysel, musíme sa rozdávať ostatným ľuďom. Vy si možno poviete. Je naozaj zmysel života taký? Keď sa hlbšie zamyslíte, spoznáte, že áno. Pozrite, keď niekomu niečo darujete, kvety, prsteň, kozmetickú kazetu či iné hmotné veci alebo aj nejaký duchovný dar, úsmev, pozornosť, pozdrav, odpustenie, potešenie, poslúženie, pomoc, ošetrovanie, obviazanie, atď. V tej chvíli zistíte, že máte dobrý ba až blaživý pocit. Týmto pocitom obdaril sám Boh každý náš dar a každý náš dobrý skutok. A keď niekto často obdarúva, blaživé pocity sa v ňom

zhromažďujú a v človeku narastá celkový dobrý pocit pohody a šťastia. Naopak je to v človeku, ktorý je egoista a nemyslí na iných a nerozdáva iným. Takýto človek má nedostatok blaživých pocitov, ba vznikajú v ňom nepríjemné pocity osamelosti, opustenosti, smútku, pocity púšte. A štatistika zisťuje, že aj tieto nepríjemné pocity sú častou príčinou samovrážd. Stovky ľudí každý deň dobrovoľne odchádza z tohto sveta, pretože trpeli nedostatkom blaživých pocitov, ktoré Boh dáva zažiť tým, čo tu na zemi rozdávať.

A tomuto prirodzenému dôsledku rozdávania Pán Ježiš pripája to najhlavnejšie, že v tej chvíli, keď rozdáva iným, sami sa otvárame pre Božie obdarovanie, pre Božiu lásku, pre Božiu priazeň. Alebo slovami Pána Ježiša z dnešného evanjelia, v tej chvíli "budeme mať poklad v nebi". Pán Ježiš vyhlásil, že takým ľuďom pri poslednom súde povie: "Podte požehnaní od môjho Otca do kráľovstva nebeského, ktoré je vám pripravené od ustanovenia sveta. Lebo bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, bol som chorý a opatrovali ste ma, pocestný a prítúlili ste ma, bol som nahý a zaodeli ste ma, bol som vo väzení a navštívili ste ma." Nuž spoznávate v tejto chvíli, že rozdávať iným patrí naozaj k zmyslu nášho života? A tak sa nečudujte, že mnohí ľudia na svete pochopili túto Ježišovu náuku a snažia sa žiť podľa nej. V Ríme je jedna farnosť, zvaná farnosť kanadských mučeníkov, ktorej duchovným správcom je otec Amadei. Podľa knihy Dejiny spásy prišiel do tej farnosti jeden mladý kresťan zo Španielska, ktorý žil svoj život pod-

15. 9. 2024 - ďakovn sv. omsa za 90 rokov života Heleny Iskrovej; snímky: M. Magda

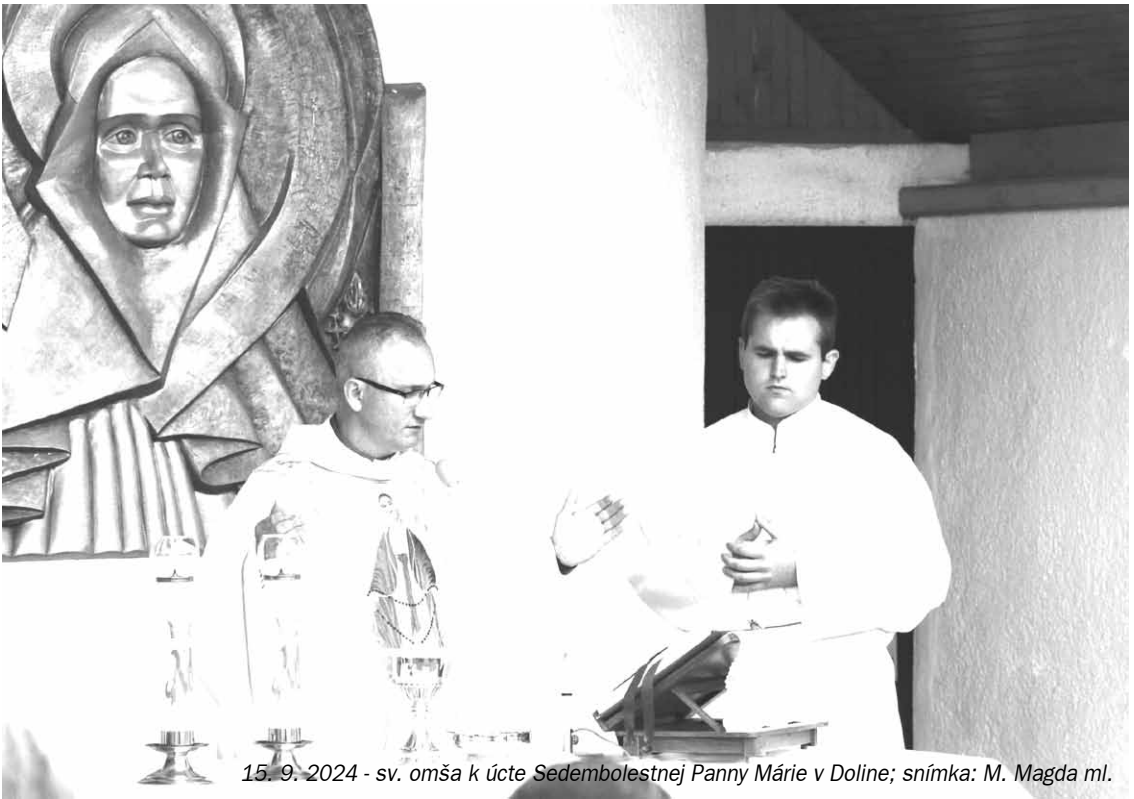
fa Kristovej náuky. Usadil sa v najchudobnejšej štvrti v biednom baráku, aby žil pre chudobných. Čoskoro sa jeho život zapáčil kresťanom a utvorili si skupiny, ktoré sa schádzajú dvakrát v týždni, kedy od 21.00 do 23.00 hodiny večer sa na svojich schôdkach snažia čím lepšie spoznávať Pána Ježiša z Písma svätého, stretávať sa s ním vo svätom prijímaní a poslúhovať mu v bratoch a sestrách. V piatich skupinách, ktoré majú po 60 členov, najmä z radov mládeže sa dejú takmer neveriteľné rozdávania. Napríklad keď jeden človek nie je schopný zaplatiť dlh a hrozí mu väzenie. Všetci v skupine sa okamžite poskladali, zozbierali potrebnú sumu peňazí a zachránili ho. Alebo chodí tam mladík, ktorý je filmový herec a má bohatých rodičov, ktorí mu darovali novú, nádhernú vilu. A iný mladík bol prepustený z väzenia a nikde ho nechceli prijať do zamestnania, pretože práve vyšiel zo žalára. Nemal ani prácu, ani byt. Filmový herec pristúpil k nemu a hovorí: "Tu sú kľúče od mojej vily. Môžeš tam bývať, dokiaľ ti pomôžem nájsť prácu a vlastný byt." A skupina mu pomáhala a podporovala ho. Napokon ho prijali do práce a dostal nový byt. Alebo jeden inžinier z tej skupiny sa vliezol autom v studenom zimnom počasí a vidí, ako biedna starenka ťahá ručný vozík naložený uhlím. Pomyslel si: mal by som vystúpiť z vykúreného auta a pomôcť jej, veď som dnes ešte neposlúžil Pánu Ježišovi v blížnych. Zastavil auto a o chvíľu stál vo svojom peknom zimníku vedľa ubiedenej starenky a ťahal jej vozík cez dve ulice až do domu, v ktorom bývala. Potom sa vrátil k autu, naradovaný a šťastný, že poslúžil Ježišovi. Alebo stavebný inžinier rozprával: "Výpočet zložitej konštrukcie si vyžaduje úplné sústredenie sa celého človeka. Vo chvíli, keď som prichádzal na konečné riešenie výpočtu, kolega ma oslovil: "Akú nosnú konštrukciu má oceľová dvadsaťštvorka?" Najprv som chcel hrozne zakričať. Nevyrušuj ma! No hneď som sa spamätal a uvedomil som si: Pán Ježiš chce odo mňa viac než výpočet konštrukcie a tomu musím dať prednosť. Otvoril som zásuvku a povedal som: Hneď, Albert, a vyhľadal som mu tabuľky."

Cítite v tej chvíli, akí sú krásni opravdiví kresťania? Cítite, že nemajú problém so zmyslom života? Cítite, že ich život je šťastný, pretože žijú pre iných z lásky k Ježišovi? Veru, na samovraždu ani len zďaleka nepomyslia. Ani chvíľočku sa neobzerajú za povrazom na obesenie, za smrtiacou guľkou na zastrelenie, za otravným jedom. Práve naopak. Všetko ich úsilie je zamerané na žiť, dlho žiť pre iných.

A tak milí bratia a sestry, vo svetle Ježišovej náuky sme prišli spolu k tejto veľkej myšlienke. Opravdivé kresťanstvo nespočíva v náboženských vedomostiach, ba ani nie v zachovávaní Božích prikázaní, tie zachovával aj mladík z dnešného evanjelia. Opravdivé kresťanstvo je vo svojej podstate vzťah, osobný vzťah k Otcovi nebeskému skrze Ježiša, vnútorný vzťah, živý vzťah k ostatným ľuďom pre Ježiša. Uprostred tohto vzťahu je Ježiš. Až z tohto vzťahu pramení všetko ostatné. Z tohto vzťahu pramenia aj náboženské vedomosti, zachovávanie prikázaní, aj dobré skutky. Opravdivé kresťanstvo je naozaj vzťah. A takto chápané kresťanstvo je zmyslom nášho života. Amen.

15. 9. 2024 - poďakovanie za službu predmodlievačiek posvätného ruženca; snímka: M. Magda

15. 9. 2024 - sv. omša k úcte Sedembolestnej Panny Márie v Doline; snímka: M. Magda ml.

15. 9. 2024 - sv. omša k úcte Sedembolestnej Panny Márie v Doline; snímka: M. Magda ml.

KATECHÉZA**Homília na 29. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša****„Rozumiete, čo som vám urobil...?“**

**Milí veriaci,
byť veľkým, byť prvým, byť obdivovaným..., to je túžba, ktorá tkvie viac-menej v každej ľudskej duši. Byť peknou, byť krásnou a pôvabnou, to sa skrýva ako tajné pranie v mnohých ženských srdciach. A čo všetko ľudia podnikajú, aby sa splnili tieto ich túžby.**

Aj vy azda nachádzate v sebe takéto túžby. Nehanbite sa priznať sa k tomu. Veď nemožno povedať, že tieto túžby sú vložené do ľudského srdca diablom. Nie diablom, ale samým Bohom. Ale potom len jediný Boh má aj právo usúdiť a rozhodnúť, v čom spočíva skutočná veľkosť, skutočné prvenstvo, skutočná krása a pôvab človeka. A robí to skrze Syna Ježiša z Nazaretu v dnešnom evanjeliu. Pán Ježiš tu vyhlasuje: Kto chce byť prvý alebo kto chce byť veľký, nech poslужuje ostatným.

To znamená, že skutočné prvenstvo a skutočná veľkosť človeka pred Bohom spočíva v tom, keď človek slúži ostatným ľuďom. Pán Ježiš to vyhlásil v takej dobe, keď ľudia pokladali služby iným za to posledné na svete. Napríklad vtedajší pohanský filozof Seneca hlásal: „Hanba je skloniť sa k chudobnému!“ A vtedajší kňaz neposlúžil ozbýjanému človeku v priekope. A tak vidíme, čo ľudia pokladali za posledné na svete, to Pán Ježiš vyhlasuje za prvenstvo, za skutočnú veľkosť človeka.

Ale Pán Ježiš to nielen vyhlásil,

ale aj sám na sebe ukázal. Bol pravdaže najväčším z ľudí na svete. Od jeho narodenia sa počítajú roky na každom liste, ktorý niekomu píšete a na každých novinách, ktoré si kúpite je dátum, ktorý nám chtiac-nechtiac pripomína počet rokov od jeho narodenia. A kto z veľkých a slávnych mužov má na svete toľko obrazov, sôch a pomníkov? Každý kostol na svete, každý kríž na stene alebo na ľudskej hrudi je pomníkom najväčšieho človeka, čo žil tu na svete.

Bol jedinečne veľkým a predsa nepachtil za poctami, nezaháňal sa po nejakom prvenstve v zlate a sláve, ale zbliekol si vrchné rúcho, opásal si zásteru, nalial vody do umývadla a umýval nohy apoštolom a utieral ich, ako to vtedy robili otroci svojim pánom. Keď im všetkým poumýval nohy, povedal im: „Rozumiete, čo som vám urobil? Vy ma voláte Učiteľom a Pánom a správne hovoríte, lebo tým aj som. Keď som vám teda ja, váš Pán a Učiteľ umyl nohy, aj vy ste povinní jeden druhému nohy umývať. Dal som vám príklad.“

Takúto veľkú službu preukázal apoštolom Boží Syn. A na druhý deň si dal vtlačiť na hlavu trňovú korunu a dal sa pribiť na kríž, aby poskytol službu všetkým ľuďom tým, že namiesto ich nevernosti a neposlúšnosti voči Nebeskému Otcovi preukázal svojmu Otcovi vernosť a poslušnosť až na smrť kríža. Hľa, vidíte, Pán Ježiš svoju veľko-

st' a svoje prvenstvo videl v službe ostatným ľuďom. Preto o sebe vyhlásil: „Syn človeka neprišiel, aby sa mu slúžilo, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých.“

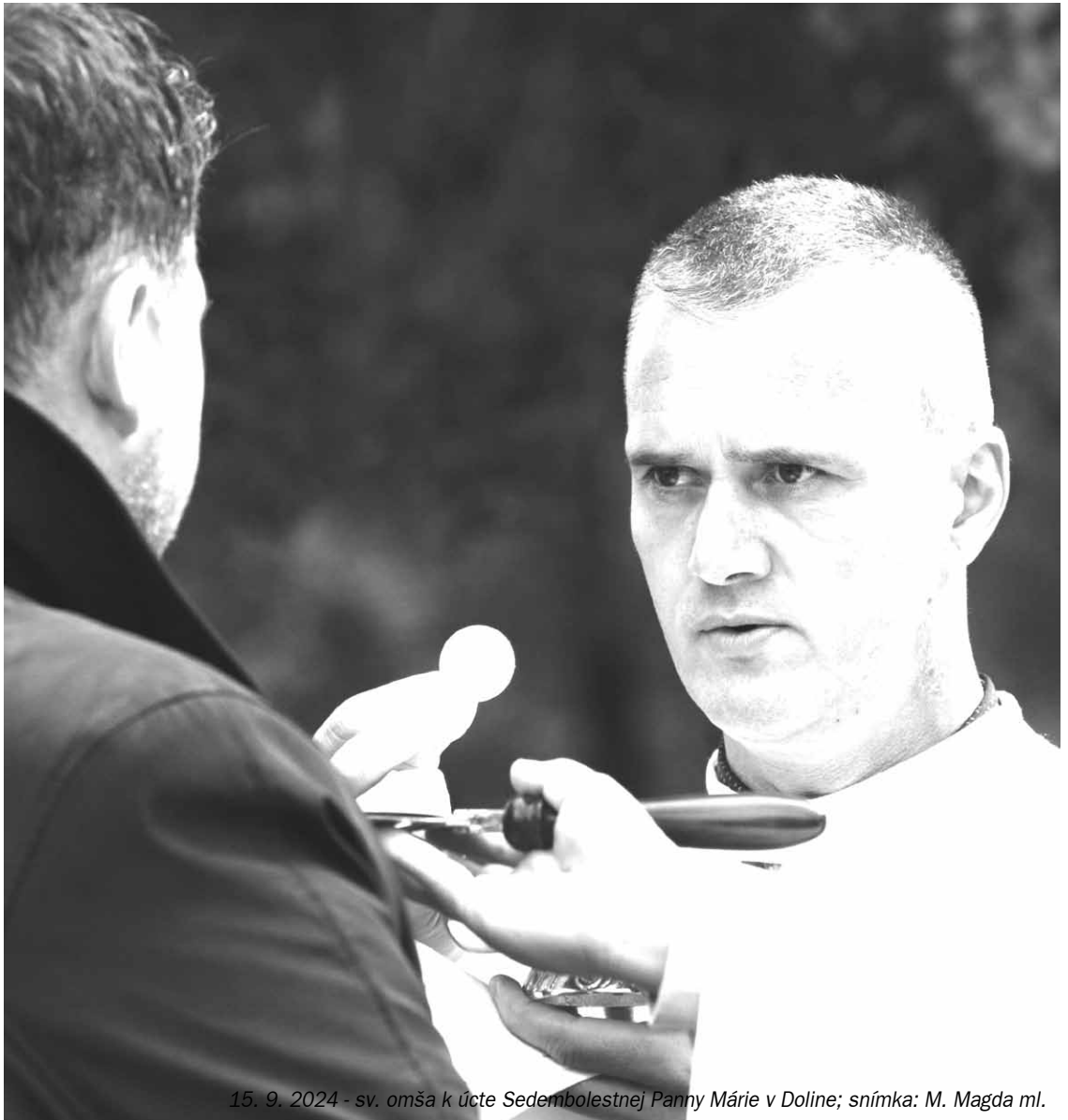
A aby sme na tento príklad jeho života nezabudli, založil pre nás svätú omšu, kde sa ustavične pred očami našej viery sprístupňuje jeho služba preukázaná ľudskému pokoleniu smrťou na kríži. Preto na svätej omši Cirkev rukami kňaza láme hostiu, aby sa naznačilo, že Pán Ježiš sa celkom láme pre iných, aby im poslúžil. A potom sa nám ponúka pri svätej omši vo svätom prijímaní, aby sme vo vrúcnom zjednotení slúžili iným. Počúvajte, čo hovorí inžinier v knihe „Dejiny spásy“: „Keď idem ráno do práce, moje srdce je naplnené svätým Ježišovým Duchom, s ktorým som sa stretol pri svätej omši. Naplnený týmto Duchom preukazujem úctu svojmu šéfovi, svojim kolegom, domovníkovi a všetkým, s ktorými prídem cez deň do styku. Zaželám každému pracovníkovi na pracovisku „Dobrý deň!“ a všetkých srdečne pozdravím. Potom si otvorím písací stôl, pripravím si logaritmické pravítko, kružidlo a rysovacie pomôcky. Robím to, ako keby som si pripravoval oltár, na ňom budem slúžiť omšu svojej celodennej práce, ktorou chcem slúžiť iným. Rysujem plány. Kreslím husté pletivo ocelového valca, ktorý má tvoriť nosný pilier ocelového mosta. Hlavný

montér pred pár dňami ochorel. Viem, že jeho zástupca len s veľkou námahou a s okuliarmi číta moje plány. Usilujem sa teda, aby som mu poslúžil. Čiary, ktoré som pre chorého montéra kreslil len slabúčko, teraz vyťahujem silno a píšem na výkres podrobné vysvetlenia. Keď stretnem montéra na stavenisku, ďakuje mi, že sa mu snažím poslúžiť. Ale ja nečakám vďaku, lebo službou bližným chcem poslúžiť samému Pánovi.“

Cítite v tejto chvíli, že v službe iným spočíva skutočná veľkosť a krása človeka? Chápeš, drahý brat, kde máš hľadať svoju veľkosť a prvenstvo? Chápeš, milá sestra, kde máš hľadať svoju krásu a pôvab?

Ku kresťanskej dokonalosti patrí vedieť prosiť nie ako synovia Zebedejovi: „Daj nám, Ježišu, aby sme sedeli jeden po tvojej pravici a jeden po tvojej ľavici v tvojom kráľovstve.“ Ale skôr: „Pane, nauč ma slúžiť bližnému ako si ty slúžil druhým.“ A tak, milí bratia a sestry, prosíme pri tejto svätej omši Pána, aby nás posilnil k službe ostatným ľuďom. Dnes v rodine či na pracovisku urobme niekomu aspoň nejakú drobnú službu, aby sme ochutnali a spoznali, aké je to veľké a krásne pred Bohom aj pred ľuďmi. Amen.

15. 9. 2024 - sv. omša k úcte Sedembolestnej Panny Márie v Doline; snímka: M. Magda ml.

KATECHÉZA

Homília na 30. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Pane, nech vidím!“

Milí veriaci, slepý z dnešného evanjelia je obrazom ľudskej biedy. Ako tej telesnej, keď prestanú slúžiť oči, tak aj duchovnej, keď tápeme v temnotách nevedomosti, neistoty. Čo je správne? Čo mám urobiť, ako sa rozhodnúť? „Pane, nech vidím!“ To je modlitba veľmi aktuálna pre každého z nás. Jesenný dušičkový čas nás vedie na hroby našich zomrelých a stavia nám pred oči biedu našej ľudskej existencie v neistote, čo je po smrti. Čo je po smrti? Má vôbec zmysel sa takto pýtať? Má zmysel sa zaoberať problémami, ktoré presahujú náš život, náš viditeľný svet?

Mnoho ľudí si dnes túto otázku nekladie, nemyslí na takéto veci. Ich naliehavé problémy sú na tomto svete celkom iné. Nie raz som počul pri posteli zomierajúcich: Ako budú žiť moje deti? Urobil som pre nich dosť? Čo si počne môj muž, keď tu už nebudem? Nespôsobím svojou chorobou domácim veľa nepríjemností, nie som im na ťarchu? Nie je to nakoniec správne kresťanstvo, brať život tak, ako ide, prežiť ho trpezlivo a statočne až do konca a nelámať si hlavu neznámy?

Áno, je to kresťanské povedať svoje „áno“ k životu a žiť ho podľa svojich síl. Ale je to aj ľudské a kresťanské pýtať sa ďalej. Neverím, že je niekto, koho by otázky po večnosti skôr alebo neskôr nenapadli. Veď práve tým sa líšime od zvierat, tým sme ľuďmi, že sa pýtame a hľadáme, ako rozlúš-

tiť neznáme.

Preto sa aj my tu musíme pýtať: „Čo je s našimi mŕtvymi? Čo bude po smrti s nami?“ Na túto otázku neexistuje odpoveď mimo oblasť viery. Ani prírodoveda, ani medicína, ani iné vedné odbory nedávajú odpoveď. Odpoveď dáva len viera. Veriť, to je osobné poznanie. Veriť niekomu znamená dôverovať mu. A takéto veci ako dôvera, lásku tu nezískaš pitvaním, vedeckým skúmaním, ale dôverným vzťahom k druhému. Len tak, bez záruk a dôkazov - srdcom. A tu sa dostávame k prvej odpovedi viery na otázku: čo príde po smrti?

A odpoveď znie: smrťou sa definitívne a navždy stretneme s Bohom. Dôležité je v tejto vete slovo „definitívne“. My sa totižto s Bohom stretávame rôznym spôsobom už v tomto živote. Stretávame sa s ním vo chvíľach šťastia, v trápení, pri modlitbe, pri bohoslužbe, v slovách evanjelia, v rozhovore s blížnym. Ale pri všetkých týchto stretnutiach je Boh skrytý, zahalený, skôr ho tušíme ako vidíme. Stále znova sme na ceste k nemu, stále znova tú cestu musíme začínať.

Vo chvíli smrti sa stretneme s Bohom trvale, očividne. Boh sa nám zjaví vo svojom svetle. Ako, v akej podobe, to si nie je možné predstaviť, nie je to možné popísať: „Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudskej mysle nevstúpilo...“, hovorí svätý Pavol. Je to mimo dosah ľudskej predstavivosti. Musí nám stačiť, že to bude

krásne nad všetku predstavu, že to bude život v netušenej plnosti a natrvalo.

Niečo však o tom predsa len ešte vieme. Toto stretnutie bude pre nás aj súdom. Ako? Je to vžitá predstava Boha, prísneho sudcu, ale ono je to zrejme celkom ináč. Spomeňme si na skúsenosť, keď sa stretávame s mimoriadne dobrým, múdrom, vynikajúcim človekom: Neraz vidíme seba novým, ostrým, jasným zrakom. Vidíme svoje veľké nedostatky oproti tomuto vynikajúcemu človeku. Vidíme, čo všetko nám v porovnaní s týmto velikánom chýba. Podobne tomu bude aj pri „Božom“ súde. Nie aby nás Boh musel alebo chcel nejako súdiť, nie žeby nám musel hovoriť, kde všade sme žalostne sklamali. My sami sa budeme jasne vidieť v jeho svetle. Každý poznáme svoje sebecko, lenivosť a zbabelosť. Všetky sebaklamy, čo sme si nahovárali, všetky ilúzie, ktorými sme seba aj iných klamali, naša maska solidnosti, to všetko zmizne, spadne. Naraz pochopíme, akí sme mali byť a akí sme boli.

To je súd. A zahanbenie a prudká bolesť zo svojej nepripravenosti stretnúť sa s nezahaleným Bohom - to je OČISTEC. Nepredstavujeme si očistec, ako nejaké miesto, ale ako stav, kedy duša plná nedostatkov dozrieva v láske k Bohu tým, že páľčivo túži splynúť s večnou láskou. Táto túžba ju „očisťuje“, zdokonaľuje k dozretiu, k splynutiu s Bohom. Ale aby nedošlo k mylným predstavám, pridajme si

hneď tretiu časť odpovede viery na otázku, čo príde po smrti.

Po stretnutí s Bohom vo chvíli smrti poznáme Boha nielen ako Sudcu, ale zároveň poznáme aj Božie milosrdenstvo a lásku. Jedna z najdôraznejších Ježišových požiadaviek na naše správanie sa je, že máme odpúšťať. Že máme odpúšťať vždy a znova. Nielen sedemkrát, ale 77-krát, to znamená stále, zakaždým. Boh od nás vyžaduje ochotu odpúšťať bez miery, bez podmienok. Myslíte, že by Boh od nás žiadal niečo, čo sám nerobí? Veď práve Božie milosrdenstvo nám Pán Ježiš dal za vzor: „Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec v nebesiach!“

Môžeme teda právom dôverovať, že vo smrti to bude tiež tak. Sudcom si budeme my. Sami sebe vychítame chyby. Boh k nám bude dobrotivý a milosrdný. Ako v podobenstve márnotrátneho syna, aj nám vyjde Otec v ústrety. Nebude sa pýtať na vinu a trest, ale privinie nás k sebe s nevýslovnou radosťou. Toto bude skúsenosť našej smrti: zahanbenie a radosť z lásky, dobroty a Božieho milosrdenstva, pred ktorým sa náhle postavíme.

Nebude teda odsúdených a zatratených? Áno, žiaľ, budú aj takí. Ale tí, ako hovorí Pán Ježiš, sa sami odsúdia. Neodmietne ich Boh, ale oni sami odmietnu Otcovu lásku, Synovo evanjelium, spoločenstvo svätých. Kto sa zachrániť nechá, toho Boh zachráni.

Z toho plynie záverečná otázka: Dobré, my Božiu lásku neodmietneme. Kde a ako teda budeme žiť s Bohom? Tu všetka ľudská predstavivosť končí a každý pokus o odpoveď môže vyrábať zmätené predstavy. U Boha končí ľudský čas, miesto neho je večnosť. U Boha končí ľudský priestor, namiesto neho je nekonečno. Najväčší veľduch nášho storočia Einstein vytušil relativitu ľudského času a priestoru, zhladal premenlivosť týchto našich rozmerov, vytušil záblesk Nekonečného a Večného Boha, ale aj on pochopil Boha až v blaženom zhladanutí Božieho svetla na prahu večnosti - za smrťou.

Ak sme dnes dobre rozjímali, pôjdeme domov s novou radosťou. S novým tušením Božej veľkosti a veľkosti človeka, Božieho obrazu, vlastného JA! Prihlásme sa vďačne k tomuto Bohu svojou vierou. Amen.

29. 9. 2024 - požehnanie novej sochy Panny Márie Lurdskej v Ovčí; snímky: E. Jenča

Rozhovor

Martin Miškuf, školský kaplán Gymnázia sv. Moniky v Prešove

**Rozhovor vznikol po
odpustovej slávnosti
Narodenia Panny Márie
8. septembra 2024
v kaplnke v Doline.**

Sedím so slávnostným kazateľom dnešnej odpustovej slávnosti Narodenia Panny Márie v našej kaplnke v Doline. Duchovný otec, farnosť Víťaz ste poznali? Boli ste tu niekedy?

Som tu prvýkrát. Boli sme pozrieť s pánom farárom kostol sv. Jozefa. Bol som pozrieť aj starý kostol sv. Ondreja, bol som našo zvedavý.

Odkiaľ pochádzate?

Pochádzam z Fintíc pri Prešove. Otec je z Chminianskej Novej Vsi, mamka je z Fintíc.

Odkiaľ pochádzajú Vaši starí rodičia?

Z mamkinej strany pochádzajú z Fintíc a otcovi z Chminianskej Novej Vsi.

Kolko máte súrodencov?

Mám dve sestry a jedného brata. Som najstarší, „šéf“.

To je zodpovednosť byť najstarším z detí v rodine.

Treba byť vzorom pre ostatných. Mladší na vás pozerajú a opakujú.

snímka: M. Magda

Základná škola bola vo Finticiach? Je tam deväťročná škola.

Tam som bol na základnej. Potom som išiel na školu, kde teraz učím. Bol som na Gymnázium sv. Moniky. Potom som išiel študovať biológiu.

Predpokladám, že ste mali nejaký vzťah ku kostolu, resp. prešlo to na vás cez rodičov?

Aj cez rodičov, aj môj krstný je rehoľným kňazom, dominikánom. Aj on mi bol vzorom.

Kto je to?

Matúš Kušnir. Miništroval som každý deň v kostole. Striedali sa tam rôzni farári. Vzor bol z mnohých strán.

Vo Finticiach bol aj Gusto Vaščák.

Keď bola zriadená farnosť, bol u nás farárom.

„Náznak“ kňazského povolania bol už zo školy?

Boli tam náznaky, stále som od toho odbiehal. Musel som sa vrátiť. Pán Boh mi "nedal pokoj". Tam to niekde začínalo.

Predpokladám, že ste boli veľmi dobrým študentom, keď ste študovali na Gymnázium sv. Moniky.

Snažil som sa. Celkom sa mi darilo.

Máte bližšie k technike?

Skôr prírodné vedy. Išiel som študovať vedeckú biológiu. Dokončil som päť rokov. Potom som šiel do seminára.

Takže až po ukončení vysokej školy. Bol tam nejaký „zlom“, či

tak, ako ste hovorili, postupne...

Tých päť rokov bolo dobrých, že som dozrel, premyslel som si. Nelutujem ich, lebo som si našiel mnohé priateľstvá.

Takže odporúčate mladým dve vysoké školy?

Nemusia mať dve, ale je dobré si dať čas, keď si nie je človek istý.

V ktorom roku ste nastúpili do seminára?

V roku 2012.

Kolko vás bolo v tom čase v seminári?

Nepamätám si celkovo. V mojom ročníku nás bolo prijatých 22 „falatkov“. Nastúpilo nás 17, vždy sa to znižovalo, lebo po týždni niekto odišiel. Nakoniec sme boli vysvätení iba štyria plus Rožňaváci. Stále to klesalo.

Spomínate si na nejakú udalosť zo štúdia prvej alebo druhej vysokej školy?

Zažili sme veľa srandy. Z prvej vysokej školy mám kmotrovcov. Moja dobrá spolužiačka ma pozvala za kmotra, krstného otca svojich detí. Našiel som si aj rodinu. A seminárne časy boli aj náročné, aj dobré, milé, aj radostné.

Kto bol vtedy rektorom?

František Katriňák bol vtedy ešte jeden rok, potom Štefan Novotný, ktorý je rektorom doteraz.

"Ferko" je náš rodák zo Širokého. Má tu vo víťaze sestru. Pečie výborné koláče.

Ferko či sestra (smiech)?

Sestra. Magdovci. Štefan Novotný je z Jarovnic?

Štefan Novotný je z Ostrovian.

Skončili ste v roku 2019. Primície...

Primície boli vo Finticiach. Zažil som jednu peknú udalosť. Chystali sme primičnú slávnosť, mala byť vonku. Všetko bolo prichystané. V

sobotu večer prišla búrka. Držali sme altánky v rukách, aby ich nezobrala víchrice. Pamätám si, je to duchovná udalosť, že som držal ten altánok a prosil: „Pane Ježišu, zachráň nás! Ako tvoj kňaz ťa prosím: Zachráň nás!“ Na tú modlitbu prestal vietor, prestali kvapky. Bolo to pre mňa veľké povzbudenie, až mi vyšli slzy. Ostatní nevedeli, ja som vedel, že ma Boh vypočul. 15 minút radar ukazoval búrku, také koleso nad nami. Bolo to pre mňa veľmi silné. Z lásky k ľuďom, ktorí mi pomáhali, slúžili, chystali, všetko by bolo zničené behom 15 minút. Na začiatku kňazskej služby som mal taký silný duchovný zážitok. Pamätám si ho doteraz, niekedy ho spomeniem ľuďom na povzbudenie.

Je to na posilnenie. Treba dúfať, vzývať Pána.

Keď sa zveríme Bohu, keď mu veríme, nedá sa „zahanbiť“ a nesklame.

Primície nakoniec skončili veľmi dobre. Prvá kapláňka...

Bol som kaplánom tri roky v Sabinove. Bol tam dekan pán dekan Cichý, potom bol dekan Haratim. Odtiaľ som išiel na Gymnázium sv. Moniky. Bol som v Eperii na cheesecake so sestrou, lebo mala narodeniny. A do toho mi otec biskup zavolať, že by ma tam chcel poslať. Skoro mi zaskočil ten cheesecake. Ale mal som čas na nejaké premyslenie. Prijal som to. Teraz som už tretí rok na „sv. Monike“. **Vráťme sa ku funkcii kaplána. Aký je jej presný názov?**

Je to školský kaplán Gymnázia sv. Moniky. A zároveň som kaplánom, teda farským vikárom vo farnosti Hubošovce.

Kumulovaná funkcia?

Keď potrebuje pán farár po-

môcť, väčšinou v nedeľu alebo vo sviatky.

Je to nejaká špeciálna „kolónka“ v zaradeniach kňazov?

Špeciálna pastorácia je v škole, v nemocnici, pri vojsku pre kňazov, ktorí tam sú. Sú aj vo farnostiach, keď sa dá, ale majú na starosti niečo iné.

Aké „povinnosti“ má školský kaplán?

Mám na starosti duchovnú správu celej školy. Máme tam viac ako 500 žiakov plus 50 učiteľov. Učím nejaké hodiny náboženstva, vysluhujem sviatosť zmierenia. Máme sv. omše, duchovné obnovy pre učiteľov, pre žiakov. Som tam k dispozícii na sv. spoveď, na rozhovory. Je čo robiť.

Aké sú dnešné deti?

Ja stále chválím našich študentov. Keď prídem s nimi na nejakú duchovnú obnovu, kde prespávame, stále nás chvália. Nie sú všetci veriaci, máme aj neveriacich. Aj to otvorene povedia, ale za to majú dobré správanie, vedia byť tolerantní. Je tam aj dobrá partia. Nevieť na nich povedať nič zlé. Snažia sa tak ako každý z nás.

Podielate sa na príprave nejakých skúšok alebo testov?

Na hodinách náboženstva sa hodnotí. Musia byť aj nejaké písomky. Niekedy je aj nejaká komisionálna skúška.

Dá sa to zvládnuť?

Áno, s Božou pomocou. Treba si nájsť čas na oddych, na regeneráciu, na psychohygienu. Je to veľmi potrebné. Sobota je čas, keď mám čas na seba. Mám rád turistiku, prírodu.

Peši či na bicykli?

Skôr peši.

Čím by ste povzbudili našich veriacich vo víťaze? Nevideli ste

ich, lebo väčšina sedela v tieni.

To, čo som povedal na záver sv. omše, hovorím už veľmi dlho. Je to moje povzbudzovacie heslo: Buďte dobrí! A do zátvorky poviem: Buďte svätí! Tu na zemi máme úlohu usilovať sa stať sa svätými. Každý chce ísť do neba. Nie je to vôbec jednoduché, ale nie nemožné. Máme všetky prostriedky na to, aby sme to dokázali. A práve dnešný sviatok Panny Márie - Mat-

ka Božia je obrovskou pomocou. Keby som mohol povedať jednu vetu: Buďte dobrí! Buďte svätí. Dá sa to a oplatí sa to.

Cítite vplyv dnešného sveta na veriacich?

Určite. Musíme bojovať o svoju vieru, o svoju čistotu, o svoje názory, vôbec o svoju náuku. Nesmieme sa báť. Pápeži posledných čias, skoro každý jeden, hovorí: „Nebojte sa!“ Nemáme sa

čoho báť, keď sme na strane Pána Boha a on je na našej. Skôr, keď ho opustíme, je priestor na strach. Strach je vždy deficit viery. Povzbudzovať sa vo viere. Modliť sa za väčšiu vieru. Potom sa ľahšie žije.

Strach je od Zlého, nie?

Strach je vždy od Zlého.

Keď je Boh s nami, kto je proti nám? Ďakujem duchovný otec za rozhovor.

pripravili: A. Blizmanová a M. Magda

22. 9. 2024 - Národný pochod za život v Košiciach; snímka: M. Magda

TITANIČ

TITANIČ – vnímať nie ako gramatickú chybu, ale ako veľký význam mohutnosti vo chvíli bezmocnosti

RUŽENEC NA TITANIKU

Tesne pred potopením Titaniku - v noci zo 14. na 15. apríla 1912 - sa na jeho palubách množstvo ľudí modlilo ruženec. Ako aktuálne museli znieť slová „v hodinu smrti našej...“ pre pasažierov v situácii bezprostredného ohrozenia života...

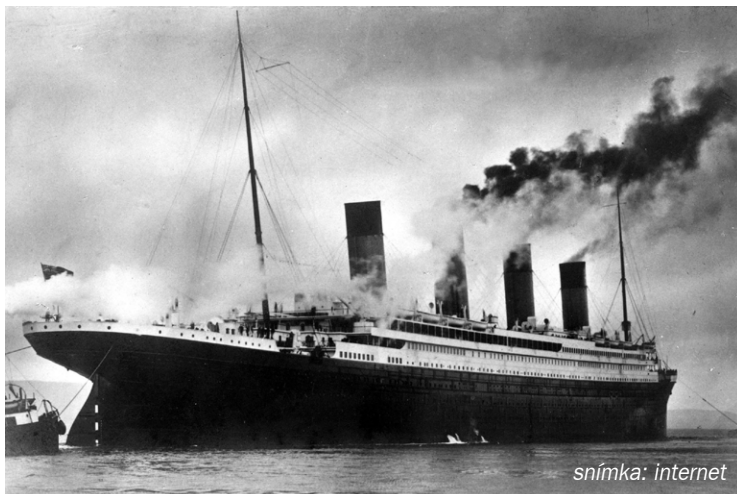
Iniciátorom modlitby bol päťdesiatdvaročný britský kňaz Thomas Byles, syn protestantských rodičov, ktorý prijal katolícku vieru počas štúdií v Oxforde a za kňaza študoval na pápežskom Kolégiu Beda v Ríme.

Na Titaniku cestoval zosobášť svojho brata do newyorského Brooklynu. U kapitána Edwarda Smitha si rezervoval niekoľkých priestorov na slúženie svätých omší pre cestujúcich druhej a tretej triedy. Počas osudného nárazu ladovca sa práve na palube, kráčajúc v reverende, modlil breviár. Počas potápania lode sa so slovami útechy aktívne zapojil do usádzania ľudí do záchranných člnov, sám viackrát odmietol nastúpiť. V duchu posledných slov Zdravasu a podľa iného výslovného svedectva „páter Byles vyzval ľudí pripraviť sa na stretnutie s Bohom, ... pozval vyše stovku pasažierov pokľaknúť pred ním v úkone kajúcnosti a udelil im generálnu absolúciu.“ Už osem dní po tragédii New York Telegram referoval, že Byles vo finálnych fázach katastrofy spovedal a modlil sa ruženec, obklopený vyše stovkou katolíkov, protestantov i Židov, uviaznutých v zadnej časti plavidla. „Ich odpovede Svätá Mária zneli výrazne a nahlas.“ Počínanie pátra Bylesa sa na základe svedectiev tých, čo prežili, stalo okamžite známym, nazývali ho „hrdinom z Titaniku“, „svätcom, z Titaniku“. Na súkromnej audiencii Bylesovho brata Williama s manželkou u pápeža označil Pius X. pátra Bylesa za „mučeníka cirkvi“.

Po vylovení utopených tiel bola náboženská príslušnosť viacerých mŕtvych identifikovaná podľa nájdeného ruženca. Takto bola identifikovaná aj pasažierka Katie O'Reilly, matka piatich synov. Alebo Gerios Yousseff z Libanonu, u ktorého našli okrem ruženca aj kríž a škapuliar. Aj mŕtvolu Íra Jamesa Farella stískala v dlani ružencové zrnká. Mŕtvolu Farellovho krajana, dvadsaťjedenročného Patrica Canavana nikdy nenašli, ale v spomienkach sesternice Mary pretrvalo jeho posledné gesto: „vpustená do záchranného člna pozrela som hore a videla som môjho bratranca Pata, ako ma sleduje a dvíha svoj ruženec, aby ma požehnal...“

Pohľadaj ruženec a pevne ho zovri vo svojej dlani, aby si bol skrze neho Niekým a nie ničím...

Ave, mr herm

snímka: internet

Ranná modlitba o pomoc

Žalm 5

Pane, počuj moje slová,
všimni si moje vzdychanie.
Pozoruj moju hlasitú prosbu,
môj kráľ a môj Boh.

Veď ku tebe, Pane, sa modlím,
za rána počúvaš môj hlas,
za rána prichádzam
k tebe a čakám.

Ty nie si Boh,
ktorému by sa páčila nepravosť,
zlý človek nepobudne pri tebe,
ani nespravodliví neobstoja
pred твоjím pohľadom.

Ty nenávidíš všetkých,
čo páchajú nepravosť,
ničíš všetkých,
čo hovoria klamstvá.

Od vraha a podvodníka
sa odvracia Pán s odporom.
No ja len v tvojej veľkej milosti
smiem vstúpiť do tvojho domu
a s bážňou padnúť na tvár
pred твоjím svätým chrámom.

Pane, veď ma
vo svojej spravodlivosti
pre mojich nepriateľov,
urovnaj svoju cestu predo mnou.

Lebo v ich ústach
úprimnosti niet,
ich srdcia sú plné zrady,
ich hrtan je ako otvorený hrob,
na jazyku samé úlisnosti.

Nech sa tešia všetci,
čo majú v teba dôveru
a naveky nech jasajú.
Chráň ich a nech sa radujú v tebe,
čo tvoje meno milujú.

Lebo ty, Pane,
žeňáš spravodlivého,
ako štítom ho venčíš
svojou priazňou.

ÚPLNÉ ODPUSTKY V PROSPECH ZOSNULÝCH

1. skutok

Veriaci, ktorý **nábožne navštíví cintorín od 1. - 8.11. a aspoň mysl'ou sa pomodlí za zosnulých**, môže v tomto období, každý deň získať odpustky pre duše v očistci. Pre úplné získanie odpustkov je potrebné splniť aj ďalšie tri podmienky:

1. **sv. spoveď** (krátko predtým alebo potom),
2. **sv. prijímanie** (najlepšie v ten istý deň),
3. **modlitba na úmysel Sv. Otca** (stačí Otčenáš, Zdravas' a Sláva Otcu).

Treba tiež vylúčiť akúkoľvek pripútanosť k hriechu aj k všednému.

2. skutok

Veriaci, ktorý **v deň Spomienky na všetkých zosnulých nábožne navštíví kostol alebo kaplnku a pomodlí sa modlitbu Pána (Otčenáš) a urobí vyznanie viery (Verím v Boha)**, môže získať úplné odpustky, ktoré možno priradiť iba dušiam v očistci.

Okrem tohto odpustkového úkonu sa žiada na získanie úplných odpustkov splniť aj tri vyššie spomenuté podmienky. Ak k danému skutku, na ktoré sa viažu odpustky chýba, jedná z troch podmienok, veriaci získava iba čiastočné odpustky pre duše v očistci.

Kecharitomene

22. Panna Mária nás učí zvelebovať Boha

Marta Robinová bola francúzska mystička a stigmatička, ktorá každý týždeň prežívala Kristovo umučenie. Vôbec nespala a 40 rokov neprijímala žiaden pokrm okrem Eucharistie. Raz povedala svojmu priateľovi Jeanovi: „Keď sa zjavuje Mama, diabol nemôže nič urobiť. Nič. Je taká pekná, nielen jej tvár. On nad ňou nemá žiadnu moc. Keby si mohol vidieť ten útek, to krútenie sa všetkých démonov, zhrbených a nenávidiacich sa navzájom. Aký to pohľad, aká skvelosť.“

Asi všetci poznáme svätého pátra Pia. Tento pokorný kňaz je autorom nezvyčajného listu svojmu duchovnému sprievodcovi: „Už som skôr povedal, že sila satana, ktorý bojuje so mnou, je strašná. Ale nech je chvála Bohu, lebo záležitosť mojej spásy, výsledok úžasného víťazstva, odovzdáš do rúk našej nebeskej Matky. Keď ma chráni a sprevádza taká nežná Matka, budem ďalej bojovať tak dlho, ako to Boh bude chcieť. Budem plný dôvery voči tejto Matke. Som si istý, že sa nikdy nepodám. Aká vzdialená je však nádej víťazstva, Otče, keď ju vidím z tejto zeme vyhnanstva! Aká je však blízka a istá, keď sa pod opaterou najsvätejšej Matky na ňu pozerám z Božieho domu!“

Tento krátky úryvok z listu sv. pátra Pia nás učí, že našou úlohou je pozerať sa na víťazstvo z neba. My sme naozaj prenesení, o čom hovorí sv. Pavol, z kráľovstva temnoty do kráľovstva svetla. Sme postavení spolu s Ježišom na nebeských výšiniach a sme ustanovení za kráľov, prorokov a kňazov pre celý Boží ľud po celom svete. To je naša pozícia – my nebojujeme o víťazstvo, bojujeme z pozície víťazstva. Svoje modlitby neprednášame zo zeme do neba, ale modlíme sa spoločne s Ježišom v neviditeľnom duchovnom svete. Toto sa

stalo pri našom krste. Boli sme prenesení zo zeme do neba a s Ježišom sedíme na nebeských výšiniach. Náš boj prebieha z pozície víťazstva, lebo Ježiš už zvíťazil!

Tento zápas je sprevádzaný bolesťou, pretože je s ním späté utrpenie, no nemáme sa báť. Keď stojíme vo fyzickej vojne, musíme byť pripravení na to, že dostaneme úder a bude to bolieť. Preto už na začiatku musíme prijať bolesť a utrpenie, lebo len vtedy budeme môcť ísť ako búrka od víťazstva k víťazstvu. Nepremýšľame o tom, ako veľmi bude bolieť protivníkov úder. Sústredíme sa výlučne na plán, stratégiu a cieľ, čiže na svoje úplné víťazstvo.

Rovnako je to aj v duchovnom boji. Ak bojujeme za seba alebo za niekoho druhého, je normálne, že satan nás bude chcieť zničiť. Bude nám rozdávať rany a všetkými možnými spôsobmi nás bude chcieť znechutiť. Od chvíle, keď začneme bojovať, diabol bude všetkými spôsobmi dusiť našu dušu a do nášho srdca vleje čo najviac pochybností, neviery, slabosti a pocitu, že nás Boh zavrhol. Kdesi tam, v hĺbke našej duše, nám bude našepkávať, že Boh nás nepočuje, že sme osamelí a stratení. Budme na to pripravení, v boji je to normálna vec. Našou úlohou je však nepodľahnúť tomuto klamlivému našepkávaniu.

My máme mať oči upreté na víťazstvo, ktoré už Ježiš v tejto záležitosti dosiahol. Nastal zlom, bitka je vyhratá. Treba už len preniesť toto víťazstvo z neba na zem prostredníctvom vďakyvdania a zvelebovania, stojac pred trónom Baránka, v Márii a spolu s ňou, v spoločenstve všetkých svätých. V tom vlastne spočíva duchovný boj kresťana. Celá hra sa krúti okolo srdca, ktoré neustále zveľbuje a vzdáva vďaka Bohu Otcovi.

Mária nám dáva každú milosť. Ježiš Kristus je jediným prostredníkom medzi Bohom a človekom, no Mária je rozdávatelkou všetkých milostí. Žriedlom každej milosti je Duch Svätý. On dáva každú milosť Márii a Ona ich rozdáva, komu chce, ako chce a koľko chce. Neexistuje žiadny dar z neba, ktorý by neprešiel cez Máriine ruky. Žriedlom milosti je Boh, no Mária sa zúčastňuje na tom jedinom prostredníctve medzi Bohom a človekom v Ježišovi Kristovi. Preto satan urobí všetko preto, aby nás odpútal od Márie. Lebo len tak nás môže odpútať od plnosti milostí.

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Viktória Uličná

Leto je už nenávratne za nami a po teplých a slnečných dňoch sa k slovu hlási jeseň. Desiaty mesiac v roku – október je zasvätený modlitbe posvätného ruženca.

Modlitba

Čo znamená modliť sa?

Boh je naším Otcom. Chce od nás, aby sme sa s Ním rozprávali. Mali by sme sa modliť k svojmu nebeskému Otcovi veľmi často. On počúva, čo hovoríme. Taktiež aj my musíme počúvať, čo On hovorí nám. Boh nám môže dať všetko, za čo sa modlíme, ale nie vždy tak urobí. Keď je to pre nás dobré, dá nám to. Musíme sa učiť dôverovať Bohu.

Kde by sme sa mali modliť?

Boh je všade. Vôbec nezáleží na tom, kde sme, môžeme sa k Nemu modliť vždy a všade. Kostol je zvláštnym miestom modlitby, pretože sa tam Boží ľud modlieva spoločne a to robí Bohu radosť. Môže sa spolu modliť celá rodina, môžeš sa modliť aj sám. Kdekoľvek si, Boh počuje tvoju modlitbu.

Ako by sme sa mali modliť?

Zložením rúk a zatvorením očí sa sústredíme a rozmyšľáme iba o Bohu a o tom, čo Mu hovoríme. Nemusíme sa modliť nahlas – môžeme sa modliť vo svojich srdciach. Mali by sme sa týmto spôsobom modliť veľmi často. Ježiš mal na modlitbu čas. Aj apoštoli sa modlili, ale ako rybári mali ťažkosti so stíšením sa. Ježiš ich učí: „Keď sa modlíte, nebudte ako pokrytci, ktorí sa radi postojacky modliavajú v synagógach a na rohoch ulíc, aby ich ľudia videli. Keď sa ty ideš modliť, vojdí do svojej izby, zatvor za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti. Tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti. Keď sa modlíte, nehovorte veľa ako pohanovia. Myslia si, že budú vypočutí pre svoju mnohovravnosť. Nenapodobňujte ich. Veď váš Otec vie, čo potrebujete prv, ako by ste ho prosili.“

Za čo sa máme modliť?

Boh chce, aby sme ho prosili o pomoc. Otvára svoju náruč, keď k Nemu prichádzame v modlitbe. Pán Ježiš povedal: „Nestarajte sa teda o to, čo si odejete alebo o peniaze. Takéto veci nepretrvávajú. Je niečo dôležitejšie – hľadajte najprv kráľovstvo Božie.“ Ježiš povedal, že keď budeme klásť Božie kráľovstvo na prvé miesto, dostaneme všetko ostatné, čo potrebujeme.

Modlite sa jeden za druhého. (Jak 5, 16)

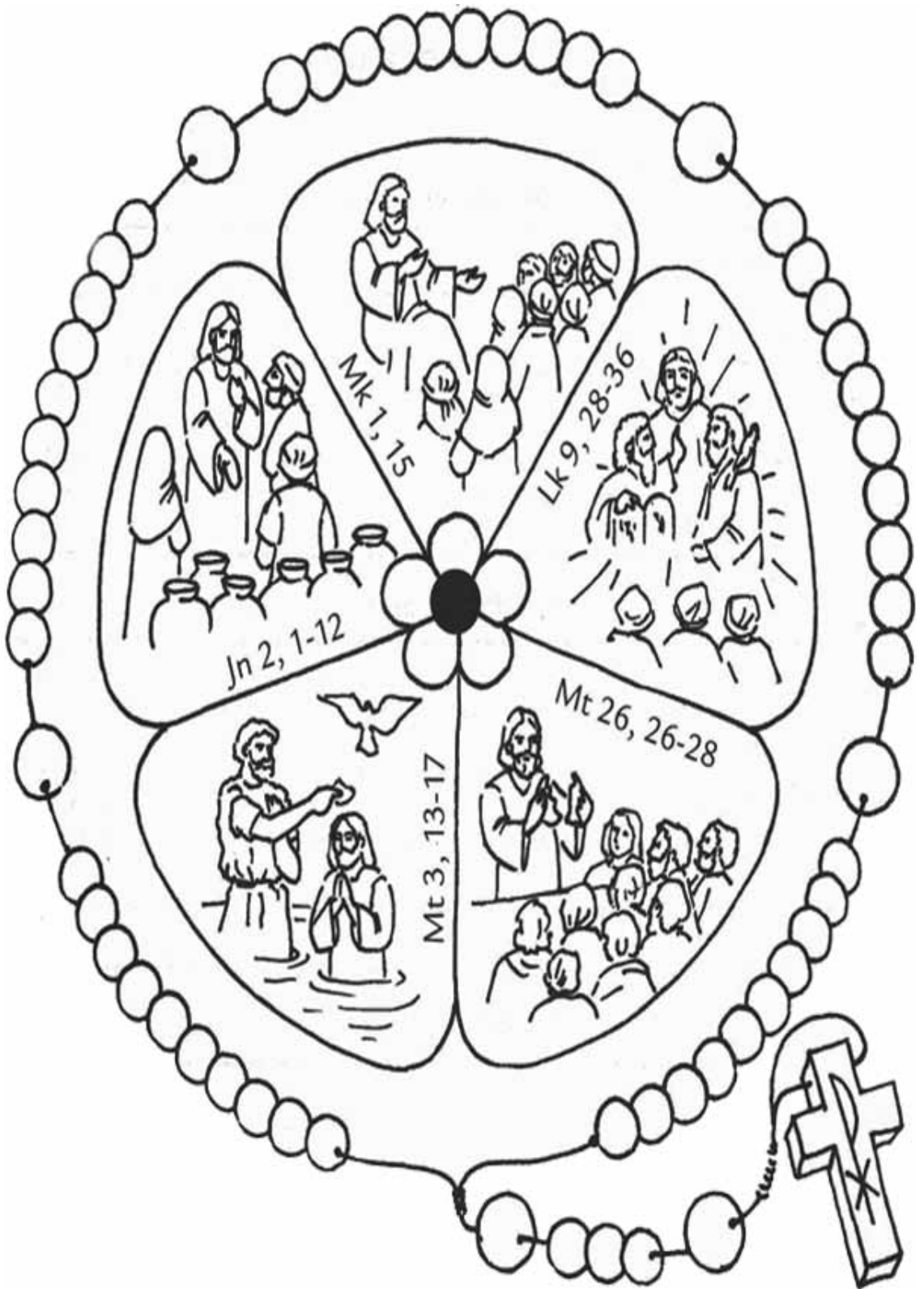
Proste a dostanete, aby vaša radosť bola úplná. (Jn 16,24)

Jednou z modlitieb je aj spomínaná modlitba ruženca. Ruženec je rozjímavou modlitbou nad najdôležitejšími udalosťami spásy; udalosťami zo života Ježiša a Panny Márie.

2. október – Sv. anjeli strážcovia

Úloha anjela strážneho je viesť nás k dobrým myšlienkam, prácam a slovám a chrániť nás od zlého. Anjeli strážni sa za nás modlia a prednášajú naše modlitby Bohu. Tieto bytosti sú vždy pri nás, aby nám pomohli. Nech sa cítíme akokoľvek sami, vždy je pri nás anjel strážny. Bdie nad nami a pomáha nám prekonať všetky ťažkosti a diablove nástrahy. Od 17. storočia Cirkev slávila samostatný sviatok anjelov strážcov v celej Cirkvi v októbri.

Úloha: Do krúžkov v strede obrázka vpiš správne číslo tajomstva, ktoré príslušný obrázok predstavuje.
 Pomôcka: 1. Ježiš, ktorý bol pokrstený v Jordáne; 2. Ježiš, ktorý zjavil seba samého na svadbe v Káne; 3. Ježiš, ktorý ohlasoval Božie kráľovstvo; 4. Ježiš, ktorý sa premenil na vrchu Tábor; 5. Ježiš, ktorý ustanovil Oltámu sviatosť. Ruženec si môžete vymalovať.

ÚVODNÉ MOTTO:

*Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.
Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva.
Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímú naše rady.
Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.*

Boh nás povolal k čistote a k posväteniu

Spojenie muža a ženy v manželskom akte je také blízke a dôverné, že sa stávajú „jedným telom“ (Gn 2, 24) a dostávajú od Stvoriteľa dar plodnosti. Zo Zjavenia vieme, že v milujúcom zväzku manželov sa v čistote srdc jeden druhému stávajú úplným a nezištným darom. V akte pohlavného spoluzitia sa manželia stávajú „jedným telom“ a odovzdávajú si navzájom všetko duchovné a telesné bohatstvo svojho človečenstva, ale predovšetkým si navzájom dávajú plodnú lásku, ktorú prijímajú od Krista.

Takto prežívané pohlavné spoluzitie manželov sa stáva svätým znamením sviatosti manželstva, zážitkom Božej lásky, ktorá spája manželov do takého úzkeho spoločenstva, že sa stávajú „jedným telom“ obrazom „spoločenstva osôb Najsvätejšej Trojice“. Ľudská pohlavnosť a sexualita je posvätná oblasť, ktorú by mal každý človek zveriť Kristovi, aby ju mohol oslobodiť a očistiť od každého sebeckta a žiadostivosti. Láska je niečo nekonečne väčšie a hlbšie ako sila citov a vášní spojených so sexuálnou príťažlivosťou.

Boh nám zjavuje, že sexuálne spoluzitie má byť „jazykom lásky“, ktorý vyjadruje nesebecké, úplné, plodné a stále sa opakujúce sebadarovanie osobe svojho

manželského partnera. Tento „jazyk lásky“ pri pohlavnom styku by mal vyjadrovať lásku samotného Boha. Sexuálny akt sprostredkúva Božiu lásku len vo sviatosti manželstva – je to sviatostné znamenie Kristovej prítomnosti, okamih stávania sa „jedným telom“ vo vzájomnej láske manželov.

Ak žena a muž žijú pohlavne mimo sviatosti manželstva, odovzdávajú si duchovnú smrť, pretože porušujú Božie prikázanie „nescudzoložiť“; ich telesná „reč“ je vzájomná lož, pretože neprijali sviatosť manželstva, prostredníctvom ktorej Kristus uschopňuje ženu a muža, aby boli úplným darom navždy. Sviatosť manželstva a stav posväcujúcej milosti sú absolútne nevyhnutné, aby pohlavný styk vyjadroval pravdu o láske a bol zdrojom vzájomného posväcovania. Vo chvíli manželskej prísahy Kristus mocou Ducha Svätého úplne premieňa muža a ženu. V tej chvíli sa stávajú pre seba navzájom manželom a manželkou. Mocou samého Boha ich spája také silné manželské puto, že ho môže zlomiť len smrť jedného z nich.

Ak sú mládenec a dievčina plnoletí a zreli, navzájom sa milujú a chcú si prejsť lásku prostredníctvom sexuálneho styku, je to znamenie, že majú byť zosobášení. Aby tento obrovský poklad,

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

ktorým je ich vzájomná láska, nezničili, k sexuálnemu styku nepristúpia, kým nezložia manželskú prísahu. Ak majú chlapec a dievča pred sobášom pohlavný styk, navzájom si veľmi ubližujú a svoju lásku zabíjajú. Pred svadbou teda žiaden chlapec nemá právo na telo dievčaťa a ona nemá právo na telo svojho priateľa: „Neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha a že nepatrite sebe?“

Až vo sviatosti manželstva im Ježiš dáva právo na pohlavné spoluzitie a až potom sa ako manžel s manželkou stanú jedným telom. Prijatím sviatosti manželstva sa zavazujú zostať si navzájom verní až do smrti v dobrom i zlom a prijať a vychovávať potomstvo, ktoré im Boh dá. Je to sám Boh, ktorý ich spája Svojou láskou a preto je to nerozlučné puto. „A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek

nerozlučuje,“ hovorí Ježiš (Mt 19, 6). Preto je platné manželstvo nerozlučné.

Satan sa snaží všetkými dostupnými spôsobmi sfaľovať Božiu pravdu o krásu pohlavného spoluzitia v manželstve. Neustále ľuďom hovorí, že city a zmyslové potešenie sú najdôležitejšie a preto ponúka pornografiu, pohlavný styk pred manželstvom, homosexualitu a iné deviantné správanie. Aj masturbáciou človek degeneruje svoj duchovný život, pretože jej praktizovaním sa uzatvára do seba, prehlbuje svoj egoizmus a ničí schopnosť nezištne dávať. Z tohto dôvodu je vedome a dobrovoľne spáchané sebauspokojovanie vždy hriechom, ktorý treba priznať.

Pri manželskom pohlavnom styku je najdôležitejšia duchovná hostina lásky, ktorá sa vyjadruje v telesnej sfére, v prežívaní zmyslovej rozkoše. Čím je človek čistejší a zrelší v láske, tým sa tento zážitok vo fyzickej dimenzii stáva krajším a radostnejším. A v stave posväcujúcej milosti je len vtedy, keď podstupuje každodenné úsilie sebadisciplíny a práce na sebe, aby žil podľa požiadaviek viery. Keď neustále vstáva z hriechov, bojuje proti sebecktvu a nadväzuje osobný kontakt s Bohom každodennou modlitbou a pravidelnou účasťou na sviatostiach pokánia a Eucharistie. Vtedy sa srdce takého človeka otvorí prameňu jedinej Lásky a prijme dar Ducha Svätého, čiže lásku Trojjediného Boha.

22. 9. 2024 - Národný pochod za život v Košiciach, snímka: M. Magda

Lebo Boh neposlal Syna na svet,
aby svet odsúdil,
ale aby sa skrze neho svet spasil

rozVEDENÍ K BOHU I.

Víkend pre rozvedených, ktorí žijú sami

25. – 27. októbra 2024

Rodinkovo–Belušké Slatiny

Prihlasovací formulár nájdete na stránke:
rodinkovo.webnode.sk/podujatia-v-rodinkove

Ohlášky

• **sobáš 19. októbra v Margecanoch – Tomáš Pacovský**, syn rodičov Františka a Boženy rod. Schvarcovej, narodený v Prešove, bývajúci vo Vítaze a **Viktória Bartková**, dcéra rodičov Jaroslava a Slávky rod. Lörincovej, narodená v Gelnici, bývajúca v Margecanoch

• **sobáš 26. októbra v Ovčí o 16.00 – Radovan Král**, syn rodičov Pavla a Marty rod. Čigarskej, narodený v Prešove, bývajúci v Ovčí a **Simona Jurášová**, dcéra rodičov Jozefa a Zuzany rod. Kačmaríkovej, narodená v Prešove, bývajúca v Prešove

Stalo sa

• **2. 9. v pondelok sme pri sv. omšiach na začiatku nového školského roka 2024/2025 vyzývali Ducha Svätého - Veni Sancte vo Vítaze o 8.00 a v Ovčí o 9.00**

• **8. 9. v nedeľu bola odpustová slávnosť o 10.30 v kaplnke Narodenia Panny Márie v Doline; hlavným celebrantom a kazateľom bol Martin Miškuf, školský kaplán Gymnázia sv. Moniky**

• **15. 9. - slávnosť Sedembolestnej Panny Márie sme slávili slávnostnou svätou omšou o 10.30 v Doline**

• **15. 9. v nedeľu bola po svätých omšiach zbierka na Rádio Lumen**

Stane sa

• **8. a 9. 10. bude po večerných sv. omšiach v kostole vo Vítaze a v Ovčí stretnutie rodičov prvoprijmajúcich detí**

• **13. 10. bude slávnostná svätá omša o 10.30 v Doline, obetovaná za miestnych poľovníkov, ktorú bude celebrovať Šimon Škvarko, farský vikár z farnosti Božieho milosrdenstva v Košiciach na sídlisku KVP**

• **9. 10. v sobotu bude stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia; po sv. omši ráno bude polhodinová adorácia s myšlienkami sv. pátra Pia**

• **19. 10. v sobotu bude spoločná krstná náuka o 10.00 na fare v katechetickej miestnosti**

• **20. 10. v nedeľu po svätých omšiach bude celosvetová zbierka na misie, v tomto roku je zbierka na Slovensku venovaná Malawi, druhej najchudobnejšej krajine v Afrike; misijná zbierka je najväčšou akciou solidarity na celom svete**

• **20. 10. v nedeľu pri sv. omši o 10.30 vo Vítaze bude náš rodák Mikuláš Uličný dakovať za 20 rokov kňazstva**

• **1. 11. v piatok na slávnosť Všetkých svätých bude popoludní pobožnosť na cintoríne: v Ovčí o 13.30 a vo Vítaze o 14.30**

17. 9. 2024 - pohreb + T. Székelyho v Stropkove; snímka: M. Magda

Prehľad úmyslov sv. omší

		Vítaz		Ovčie	
7. 10.	Pondelok	18:00	† Terézia Magdová		
8. 10.	Utorok	18:00	30. manž.: Peter a Jana Uliční		
9. 10.	Streda			18:00	† Valent, Barbora a ich rodičia
10. 10.	Štvrtok	7:00	65: Marta Kurucová a za jej rodinu		
11. 10.	Piatok	18:00	55. manž.: Vladimír a Helena Baluchovci	17:00	† Andrej a Viktória
12. 10.	Sobota	7:00	za ZBP a pokoj Bohuznámej rodiny		
13. 10.	28. nedeľa cez rok - B	7:30	† Imrich	9:00	† Jozef a Anna Pokutovci
		10:30	v Doline - za miestnych poľovníkov		
14. 10.	Pondelok	18:00	za ZBP Heleny a Václava Liptákovcov		
15. 10.	Utorok	18:00	60: Jozef Kundrik		
16. 10.	Streda			18:00	za ZBP Dominika Magdu
17. 10.	Štvrtok	7:00	za ZBP Bohuznámej osoby		
18. 10.	Piatok	18:00	† Jozef Jenča	17:00	† Margita, Vojtech, Anna, Gabriela a Terézia Kostelníkovci
19. 10.	Sobota	7:00	50. manž.: Bohuznámych manželov a za ich rodinu		
20. 10.	29. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	† František Bednárik (výročná)
		10:30	za tohtoročné prvoprijímajúce deti		
21. 10.	Pondelok	18:00	† Pavol a Terézia		
22. 10.	Utorok	18:00	za ZBP Bohuznámej rodiny		
23. 10.	Streda			18:00	† Ján a Apolónia Humeňanskí
24. 10.	Štvrtok	7:00	† Stanislav, Anna a Ján		
25. 10.	Piatok	18:00	† Žofia, Michal, Štefan a Jozef	17:00	80: sr. Marta Jenčová
26. 10.	Sobota	7:00	za ZBP rodiny Františky Čechovej	16:00	sobáš: R. Král - S. Jurášová
27. 10.	30. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	60: Marta Tomková
		10:30	50: Slavomír		
28. 10.	Pondelok	18:00	† Helena, Ján, Karolína a Štefan Štofilovci		
29. 10.	Utorok	18:00	30. manž.: Jozef a Katarína a za ich rodinu		
30. 10.	Streda			18:00	† Mária a František Magdovci
31. 10.	Štvrtok	18:00	45: Jozef Centko		
1. 11.	Všetkých svätých	7:30	za farnosť	9:00	90: Veronika Čigarská
		10:30	70: Milan Čech a za jeho rodinu		
2. 11.	Pamiatka zosnulých	7:30	za všetkých zosnulých	9:00	† Marta Baranová
		10:30	na úmysel Sv. Otca		
3. 11.	31. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	† Ján, Justína, Žofia, Štefan a Ondrej
		10:30	za ZBP rodín Lackovej a Vyhonskej		
4. 11.	Pondelok	18:00	† Ján a Ján		
5. 11.	Utorok	18:00	† Cyril a Alžbeta Čechovci		
6. 11.	Streda			17:00	za živých a mŕtvych členov RB
7. 11.	Štvrtok	18:00	za živých a mŕtvych členov RB		
8. 11.	Piatok	18:00	† Helena a Flavián	17:00	† Matej Čigarský
9. 11.	Sobota	7:00	† Mária, Ondrej a Ondrej		
10. 11.	32. nedeľa cez rok - B	7:30	† Mária, Ondrej, Pavol, Jozef a Monika	9:00	30. manž.: Kristína a Miroslav Galkovci
		10:30	za farnosť		

2. 9. 2024 - Veni Sancte pre našich žiakov

8. 9. 2024 - odpust Narodenia Panny Márie

15. 9. 2024 - poďakovanie za službu Cirkvi

S otcom biskupom Trstenským v Levoči